

Kvalitetsrapport

Utbildning, arbete och näringsliv

Läsåret 2016-2017

2018-02-15

Utbildningsförvaltningen

0911-69 60 00

www.pitea.se

www.facebook.com/pitea.se

Piteå kommun

Innehåll

Sammanfattning	3
Kommunala och nationella mål	4
Förskolan.....	5
Förskoleklassen.....	6
Fritidshemmet.....	7
Grundskolan	8
<i>Åk 1.....</i>	<i>9</i>
<i>Åk 3.....</i>	<i>9</i>
<i>Åk 6.....</i>	<i>11</i>
<i>Åk 9.....</i>	<i>12</i>
Gymnasieskolan.....	17
<i>Examen inom tre år.....</i>	<i>18</i>
<i>Genomsnittlig betygspoäng.....</i>	<i>18</i>
<i>Grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier.....</i>	<i>19</i>
<i>Nationella provresultat</i>	<i>21</i>
Grad av måluppfyllelse	23
Ledningsgruppens rekommendationer	24

Sammanfattning

Syftet med denna rapport är att Piteå kommun som huvudman ska få en bild av utbildningsverksamhetens kvalitet inom området *Utbildning, arbete och näringsliv* som underlag för att fatta beslut inom utvecklingsarbetet och fördela resurser för att de kommunala och nationella målen för verksamheten ska kunna uppnås.¹ Den är även värdefull att ta del av för skolledare och annan personal som en information om Barn- och utbildningsnämndens utvecklingsarbete. Rapportens slutsatser i korthet:

- **Förskolan.** Piteå har en fortsatt stor andel behörig personal. Antalet barn per avdelning har ökat marginellt under de senaste åren. Utbildningsförvaltningen behöver utveckla uppföljningen av kvaliteten inom förskolan.
- **Förskoleklassen.** Enligt Skolinspektionens enkätresultat ligger Piteå strax under genomsnittet i en nationell jämförelse. Piteås förskoleklasser har en relativt hög lärartäthet. Det kommer ett obligatoriskt bedömningsstöd i språk och matematik för förskoleklassen från och med hösten 2018.
- **Fritidshemmet.** En mycket stor andel av personalen är pedagogiskt högskoleutbildad och lärartätheten är relativt hög. Utbildningsförvaltningen behöver utveckla uppföljningen av kvaliteten även inom fritidshemmet.
- **Grundskolan.** Grundskolan har en stor andel lärare med pedagogisk högskoleexamen och en stor andel lärare med tillsvidareanställning. Piteås elever når i de flesta delar goda kunskapsresultat jämfört med riket, vilket speglas i både gymnasiebehörigheten och det genomsnittliga meritvärdet. Dock syns det att eleverna har problem med matematiken och engelskan redan i åk 6. Samma mönster fortsätter i åk 9, där också NO-ämnena är svåra för många.
- **Gymnasieskolan.**² Strömbackaskolan har en relativt stor andel lärare med pedagogisk högskoleexamen och tillsvidareanställning. Andelen elever som går ut sitt program med examen inom tre år och som är behöriga till högskola ökar. Det gäller elever både på yrkesprogram och på högskoleförberedande program, men främst på yrkesprogram. Eleverna får dock själva välja om de ska uppnå högskolebehörighet eller tillägna sig en bredare yrkeskunskap och tillgodose branschens önskemål.

¹ 2 kap. 8a § skollagen (2010:800)

² Då Grans Naturbruksgymnasium ingår i kommunal regi från och med läsåret 2017/2018 kommer en uppföljning av skolans resultat i nästa kunskapsrapport.

Kommunala och nationella mål

Piteå kommun ska styra skolverksamheten utifrån både kommunala och nationella mål. För att samordna uppföljningen utifrån den statliga och kommunala styrningen sätts kommunens strategiska område *Utbildning, arbete och näringsliv* över läroplanernas barn- och elevinriktade nationella målområden.³ Längst ner visas vilka *underlag* som används för målbedömning. På s. 23 visas i vilken grad verksamheten bedöms uppfylla dessa mål.

Strategiskt område	Utbildning, arbete och näringsliv
Mål	<ul style="list-style-type: none"> • Kommunal förskola och skola ska vara ett attraktivt val (nämndsmål) • Alla elever uppnår minst kunskapsmålen för varje ämne (nämndsmål) • Piteå ska erbjuda goda förutsättningar för ett livslångt lärande (övergripande mål) • Piteå ska år 2020 ha 43 000 invånare, och till 2030 46 000 invånare (övergripande mål)
Nationella målområden	<ul style="list-style-type: none"> • Kunskaper och utveckling • Utvärdering och bedömning • Omvärld och utbildningsval • Skolledarens ansvar
Underlag för uppföljning	<ul style="list-style-type: none"> • Kunskapsresultat från beslutsstötet • Statistik från SCB och KKiK • Enkätresultat från bl.a. Skolinspektionen • Studie- och yrkesvägledning

Modell för Utbildningsförvaltningens uppföljning inom Utbildning, arbete och näringsliv

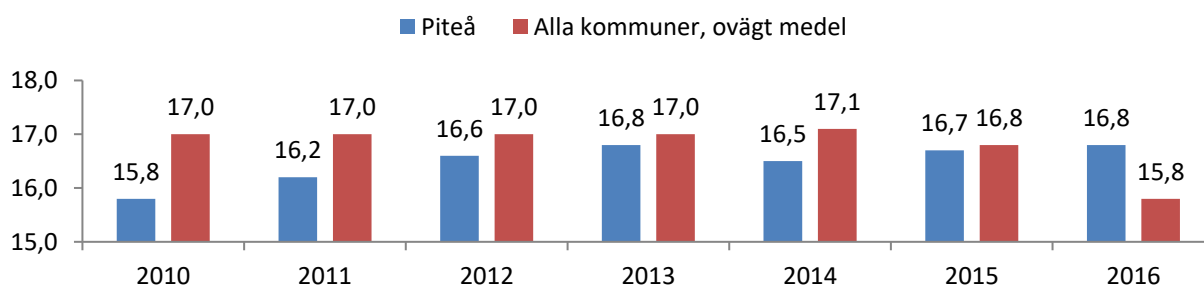
³ Eftersom att antalet mål, krav och riktlinjer är stort och varierar mellan olika skolformer presenteras nedan endast en gemensam benämning på nationella målområden i de läroplaner som är tillämpliga inom Barn- och utbildningsnämndens verksamhet.

Förskolan

Resultat och utvecklingsområden från förskolans pedagogiska arbete har tyvärr inte kunnat bedömas då tillräckliga underlag inte efterfrågats. Uppföljningen av förskolans måluppfyllelse behöver standardiseras. Inför nästa läsår skapar förvaltningen nya förutsättningar för att följa upp förskolans måluppfyllelse i relation till utveckling och lärande, så att resultaten kommer att komma med i nästa rapport kring *Utbildning, arbete och näringsliv*.

Utbildningsförvaltningen arbetar för att skapa en god och hälsofrämjande arbetsmiljö för barn och personal i förskolan, exempelvis genom att minska barngruppernas storlek. Det finns ett beslut om att det ska vara max 5,1 heltidsplatser per årsarbetare i förskolan. (Heltidsplatser = barn som går förskolan på heltid.) Det beslutet fattades 2012 inför verksamhetsplanen 2013-2015. Antal heltidsplatser per årsarbetare var 5,0 2015 och 5,3 2016.

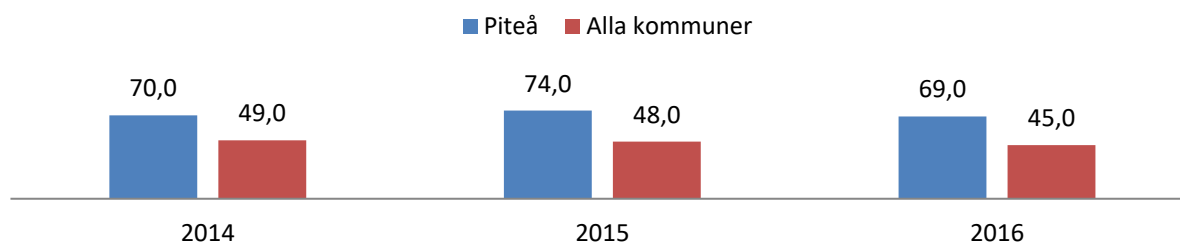
Barngrupp, antal barn per avdelning - kommunal regi (OBS! Skalan)

Källa: Skolverkets databas Jämförelsetal

Barngruppernas storlek har ökat något under de senaste åren, beroende på ekonomiska förutsättningar och personella förutsättningar. Dessa behandlas i årsredovisningen och ligger till grund för budgetberedningen. Piteå kommun kan dock vara stolta över sin kompetenta lärarkår inom förskolan, då nästan 70 procent har en pedagogisk högskoleexamen jämfört med riksgenomsnittet på 45 procent. Dock finns alltför få män som är personal inom förskolan. Det rör sig om tio personer av drygt 500, vilket är två procent. Riksgenomsnittet är fyra procent.

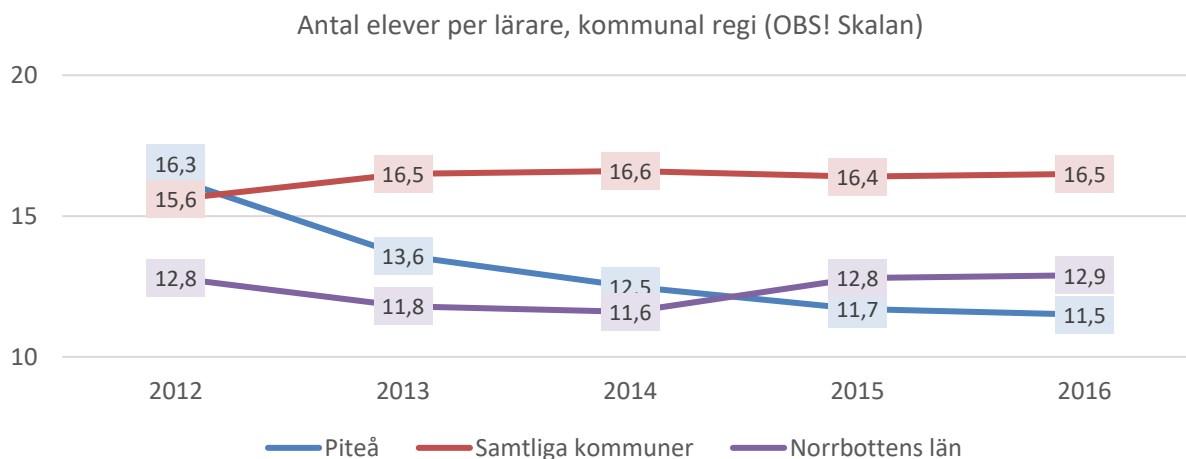
Årsarbetare med pedagogisk högskoleexamen, andel (%) - kommunal regi

Källa: Skolverkets databas Jämförelsetal

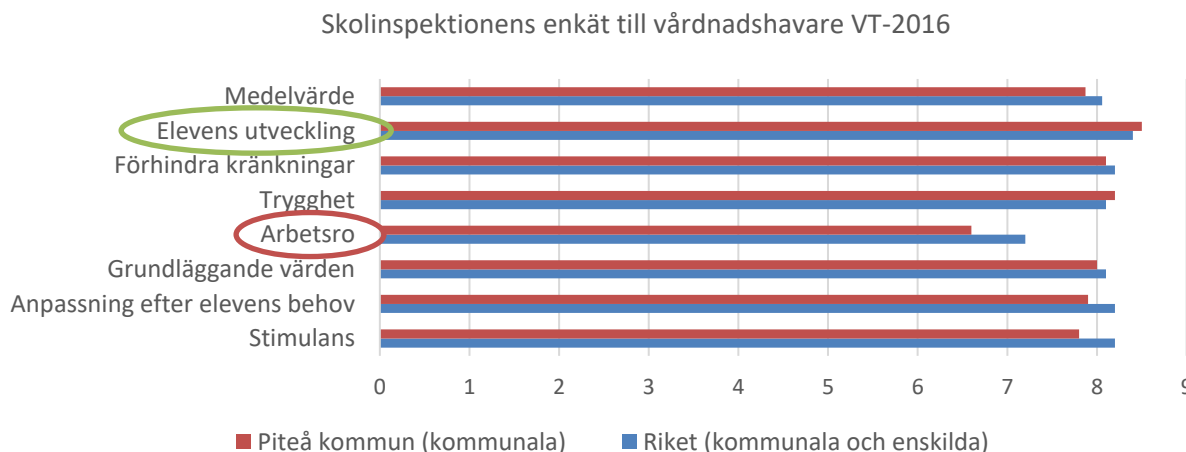
Förskoleklassen

Piteås förskoleklasser har en relativt hög lärartäthet, vilket är en god förutsättning för den pedagogiska kvaliteten i förskoleklassen.

Källa: Skolverkets databas Jämförelsetal

Genom Skolinspektionens enkät får vårdnadshavare bedöma kvaliteten inom förskoleklassen. Sammantaget ligger Piteås förskoleklass strax under riksgenomsnittet sett till många områden, särskilt arbetsro, men strax över genomsnittet när det gäller elevens utveckling. Det finns en viss variation mellan skolorna när det gäller resultatet och med tanke på enkätundersökningens låga deltagarnivå bör resultaten tolkas med försiktighet. *Nya resultat publiceras under våren 2018.*

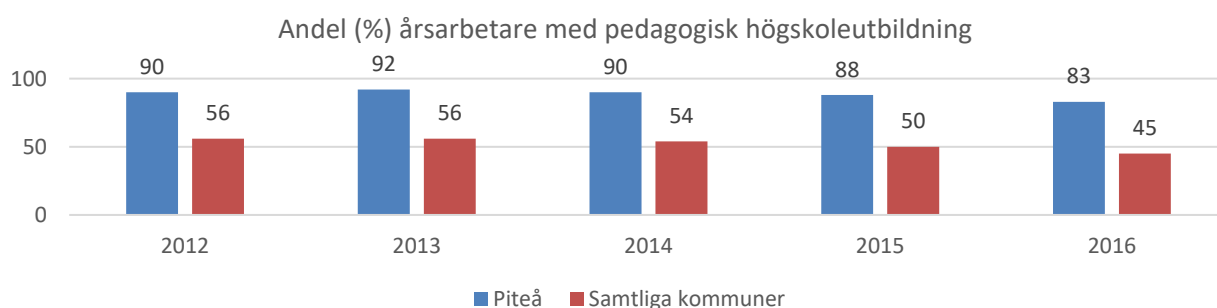

En del förskoleklasser i Piteå har fått arbeta på ett strukturerat sätt med språkutveckling, till exempel med Bornholmsmodellen. Utifrån åk 1-lärares utvärdering av bedömningsstöden i svenska (se förklaring på s. 9) framkommer att detta arbete är en framgångsfaktor för elevernas förmåga att läsa och skriva när de kommer till årskurs 1. Det kommer ett obligatoriskt bedömningsstöd i språk- och talutveckling för förskoleklassen från och med hösten 2018, vilket förväntas öka likvärdigheten mellan olika förskoleklassers förberedande arbete. (Ett liknande material ska tas fram för att bedöma matematiska förmågor i förskoleklassen.)

Fritidshemmet

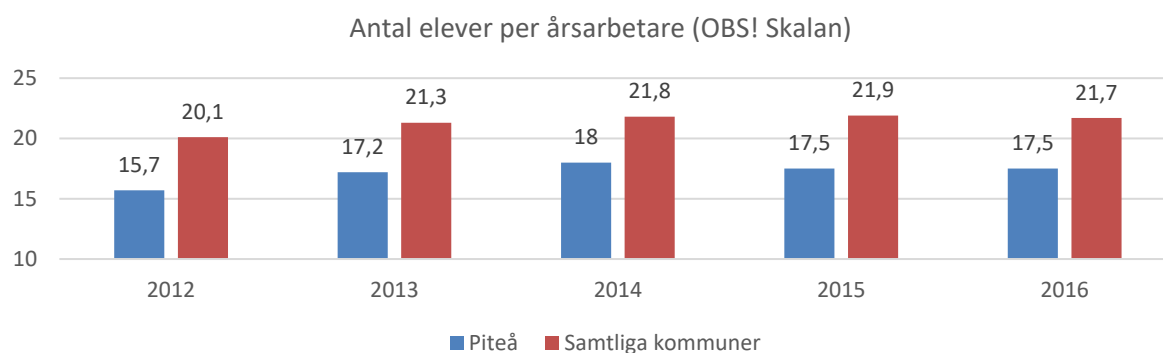
Liksom för förskolan har resultat och utvecklingsområden från förskolans pedagogiska arbete tyvärr inte kunnat bedömas då tillräckliga underlag inte har efterfrågats. Fritidshemmens måluppfyllelse i relation till utveckling och lärande kommer att komma med i nästa rapport kring *Utbildning, arbete och näringsliv*.

Enligt statistiken är förutsättningarna för fritidsverksamheten relativt goda inom Piteå kommun. **83 procent av personalen är pedagogiskt högskoleutbildad**, vilket är mycket bra i jämförelse med övriga kommuners 45 procent. För att stödja utvecklingen i fritidshemmen finns också 3,0 tjänst pedagogista.

Källa: Skolverkets databas Jämförelsetal

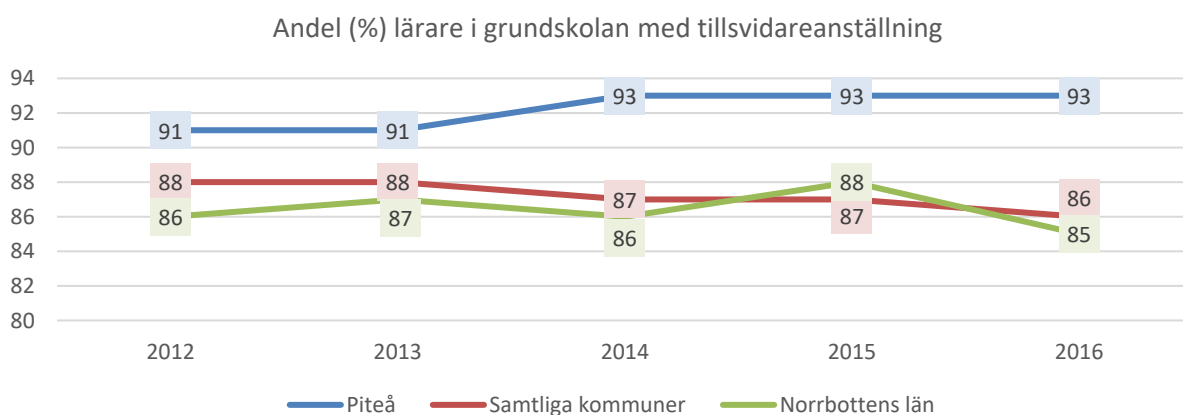
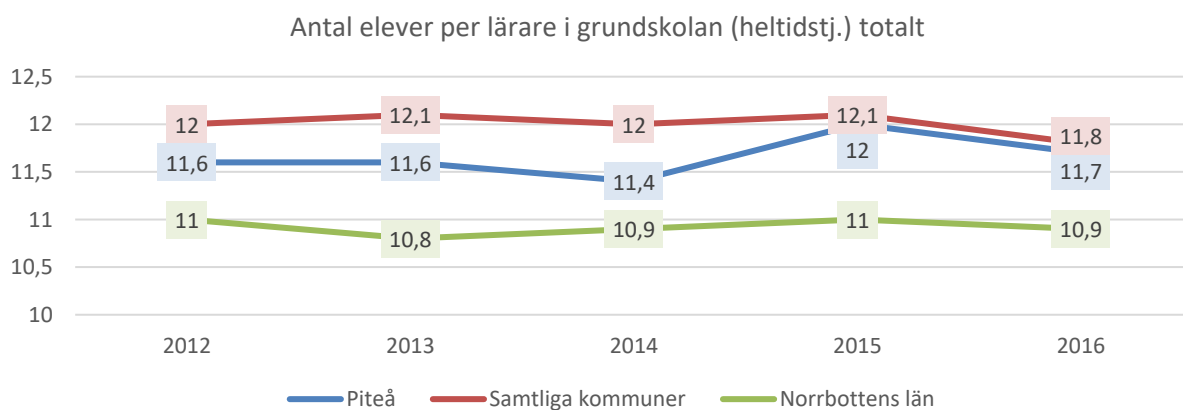
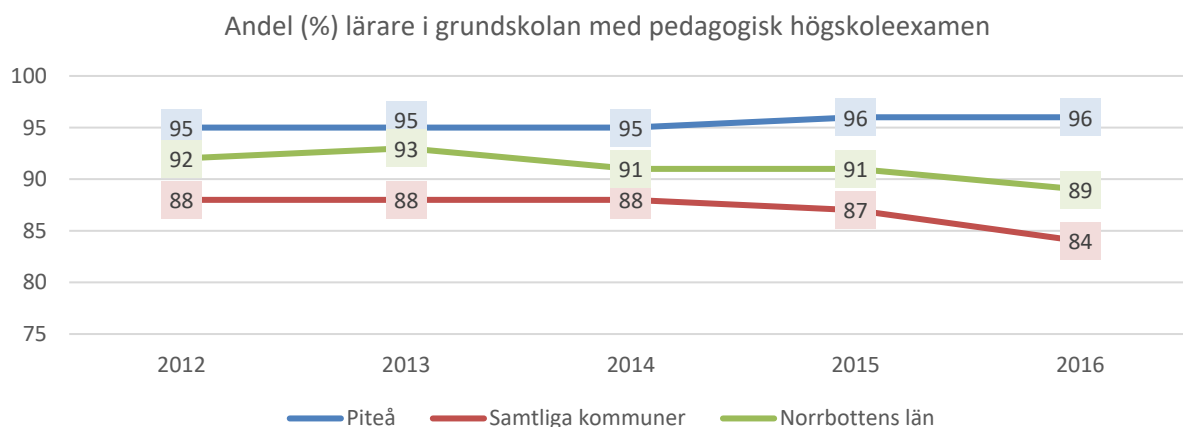
Piteå kommun har också en högre personaltäthet än genomsnittet, med i genomsnitt 17,5 elever per årsarbetare, jämfört med 21,7 för riket.

Källa: Skolverkets databas Jämförelsetal

Grundskolan

Piteå kommuns grundskola har en stor andel lärare med pedagogisk högskoleexamen, en stor andel lärare med tillsvidareanställning och en lärartäthet i paritet med rikets. Dessa förutsättningar är troligen bidragande till den kunskapsnivå som eleverna har när de lämnar grundskolan.

Källa: Skolverkets databas Jämförelsetal

2016/2017 pågick den andra omgången av Läslyftet, en kompetensutveckling för lärare. Alla skolor kommer att ha deltagit innan 2019 – dock inte alla lärare. Lärarna upplever att deras kompetens i undervisning för förbättrad läsförståelse har ökat. Det återstår att se om det också kommer att synas i elevernas resultat. För lärare som undervisar i svenska som andraspråk och som undervisar nyanlända elever anordnas i samarbete med Nationellt Centrum en utbildning under läsåret 16/17. Lärare från flera skolor och flera stadier deltog och kompetensen hos dessa bedömdes öka. Därför följs den av en lokal variant under läsåret 2017/2018.

Under läsåret 2016/2017 önskade 46 grundskoleelever modersmålsundervisning. Hittills har elva elever önskat det för 2017/2018. Nytt för i år är att Piteå kan erbjuda fem nya språk inom modersmålsundervisning: Thailändska, tigrinja, meänkieli, finska och eventuellt ryska. De språk som funnits även förut är samiska, engelska, somaliska, dari, persiska och arabiska. Studiehandedare finns tillgängliga på språken dari, persiska och arabiska.

För att erbjuda nyanlända elever bästa möjliga förutsättningar för en framgångsrik skolgång har en nulägesanalys gjorts i samarbete med Skolverket. Ett femtiotal lärare genomför även en intern utbildning inom svenska som andraspråk. Många nyanlända elever har skolplacerats i grundskolan för att främja deras integration och lärande.

Åk 1

Från och med läsåret 2016/2017 har Skolverket tagit fram bedömningsstöd för åk 1, i syfte att upptäcka elevers behov tidigt. Bedömningsstöden i svenska och matematik är obligatoriska.

Bedömningsstöden i svenska har använts på alla skolor, i de flesta fall av klassläraren själv. De insatser som gjorts fokuserar på de elever som inte klarat avstämningen. Tidig upptäckt, omedelbara, korta perioder av intensifierade insatser med anpassat material anges som framgångsfaktorer. Ingen beskriver åtgärder eller arbete för de elever som kommit längst. Många skolor har ännu inte hittat former för att sammanställa resultaten till rektor. Flera rektorer förklarar att lärarna ansvarar för att rapportera resultat som de upplever vara oroande. Kommunens språk-, läs- och skrivutvecklare rekommenderar i sin utvärdering att varje skola sammanställer sina resultat noggrant, till exempel genom att fördela resultaten mellan pojkar och flickor, för att kunna följa upp utvecklingen på lång sikt. Det är också viktigt att insatser utifrån bedömningen utformas för alla elever, även elever som är högpresterande.

Alla skolor har använt de obligatoriska bedömningsstöden i matematik i årskurs 1.

Åk 3

Piteås elever i åk 3 har till den största delen bättre resultat än rikets kommunala huvudmän på de nationella proven i svenska i åk 3. Det är bara när det gäller att skriva faktatext och skriva berättande text som Piteå har en lägre andel godkända elever än rikssnittet. Nytt för i år var att proven i svenska rättades centralt av en och samma bedömningsgrupp. Kommunens språk-, läs-

och skrivutvecklare kommenterar att bedömningsgruppen i många fall har gjort en strängare bedömning jämfört med ordinarie lärare, vilket åtminstone delvis kan förklara att årets resultat är lite lägre än vanligt.

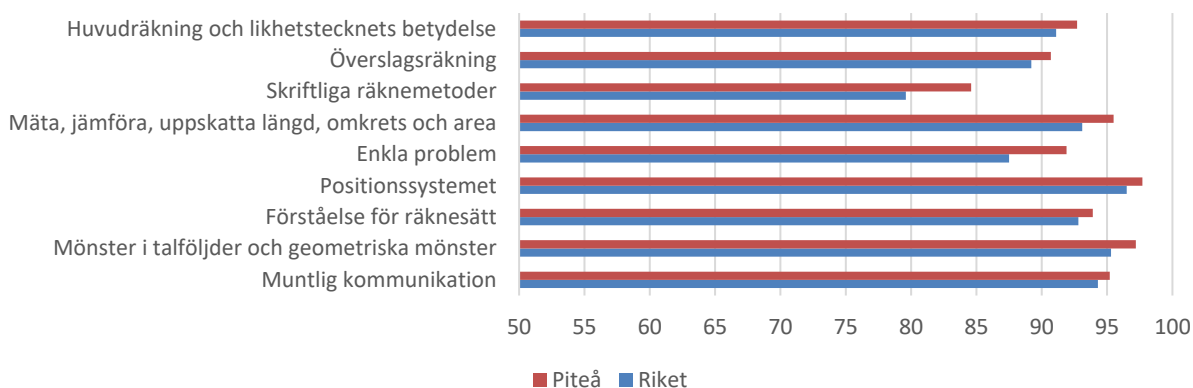
Källa: Skolverkets databas Siris.

Språk-, läs- och skrivutvecklarna har gjort en återkoppling till varje enskild skola utifrån resultaten på nationella prov. De har också gjort en övergripande utvärdering där de menar att:

- Lärarna behöver följa *hela* instruktionen för genomförandet. Vissa lärare håller sig strikt till instruktionen och andra verkar inte ha gett eleverna en fullständig instruktion. Det kan påverka likvärdigheten negativt.
- Det vore önskvärt att alla elever ges möjlighet att använda digitala skrivverktyg. De flesta eleverna skriver texterna för hand men en del skriver på datorn. De digitala texterna håller generellt en högre kvalitet i både innehåll och form.
- Strukturerad skrivundervisning rekommenderas då det generellt verkar ge goda resultat. Det finns tydliga skillnader på klassnivå vad gäller textkvaliteten som inte kan förklaras av elevernas individuella färdigheter.
- Elever som ännu inte nått förstaspråksnivå i svenska ska bedömas enligt kunskapskraven för ämnet svenska som andraspråk (SVA), istället för svenska. ”Hos ett tiotal elever anges att de haft SVA, men inte har det nu. Hos merparten av dessa syns tydliga andraspråkdrag och deras texter hade bedömts hålla en högre kvalitet om de bedömts efter kunskapskraven för SVA istället för svenska.”

Piteås elever i åk 3 har bättre resultat än rikets kommunala huvudmän i de nationella proven i matematik (se diagram på nästa sida). 2015/2016 hade Piteå ännu bättre resultat jämfört med riket än i år.

Andel godkända elever i nationella prov i matematik 2016/2017, åk 3

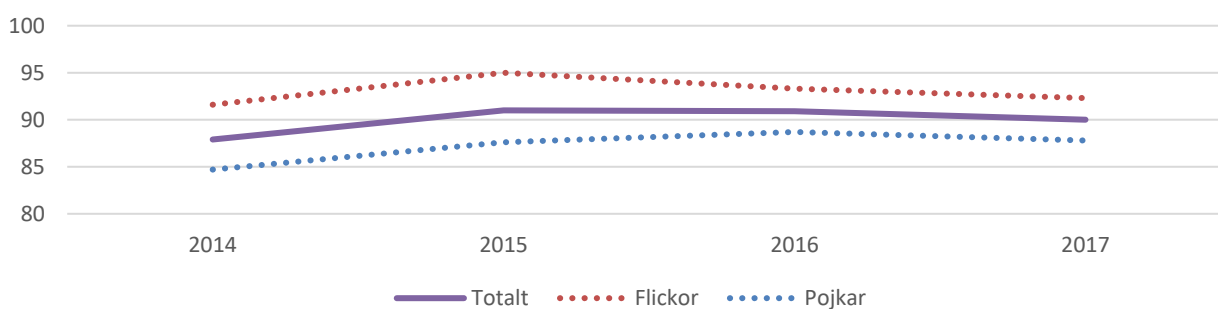

Källa: Skolverkets databas Siris.

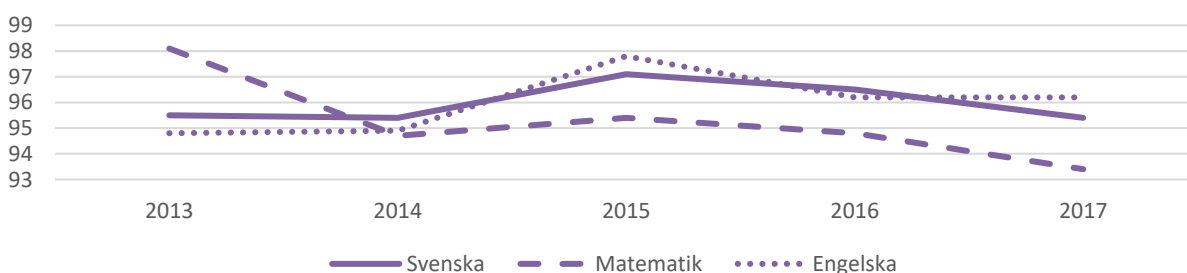
Åk 6

Andelen elever som uppnår alla mål i åk 6 är i stort sett oförändrad sett till de senaste åren (se diagrammet nedan). På grund av att eleverna läser olika ämnen och olika antal ämnen under årskurs 6 är resultaten inte direkt jämförbara mellan olika kommuner och län. Därför får Piteås egen utveckling vara i fokus för årskurs 6 betyg. Som synes är flickorna i högre grad godkända i alla ämnen. Vid en närmare anblick har eleverna svårast för att bli godkända i matematik och engelska, samt att pojkarna även har svårast för svenska. De nationella provresultaten i svenska och matematik sjunker något, men är i princip oförändrat i engelska.

Andel (%) elever som uppnått alla kunskapskrav åk 6, Piteå

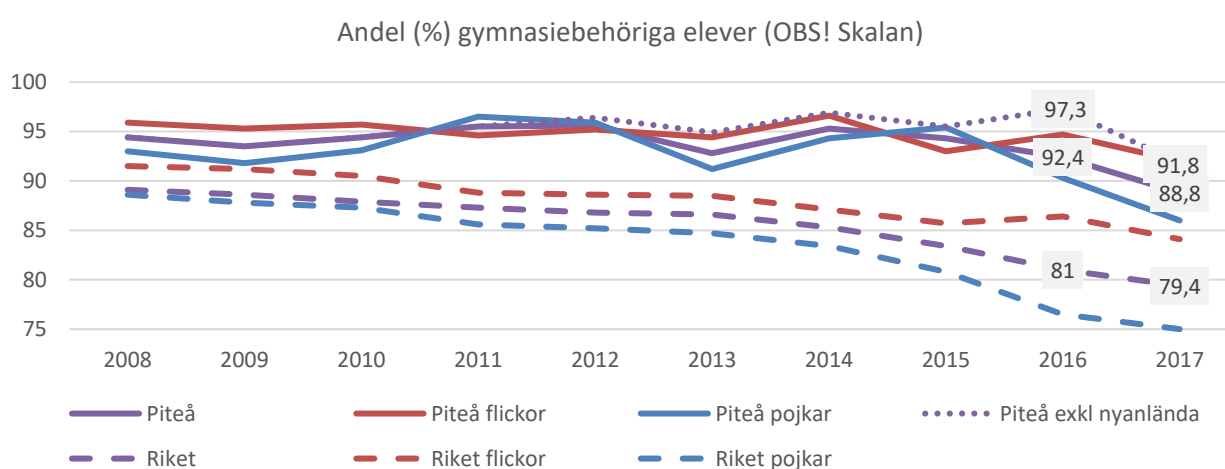
Andel godkända elever i nationella prov åk 6, Piteå

Källa: Skolverkets databas Siris.

Åk 9

Piteå kommuns elever i åk 9 blir gymnasiebehöriga i större utsträckning än i riket (88,8 procent jämfört med rikets 79,4 procent). Att så många lärare har en pedagogisk högskoleexamen och trygga anställningar bidrar troligen till de goda resultaten. Ett gott arbete med särskilt stöd och elevhälsa, höga förväntningar på eleverna, stabil personalkultur, sammanhållning och inställningen att alla elever är allas elever är andra framgångsfaktorer. Dock är det bekymrande att gymnasiebehörigheten sjunkit till 88,8 procent, vilket innebär att 60 elever inte kom in på gymnasiet hösten 2017.⁴ Könsskillnaderna är större än på länge och detta är också en nationell trend. Den ökande andelen elever som är nyanlända⁵ är en delförklaring, men även om de inte räknas med har behörigheten sjunkit från 97,3 procent till 91,8 procent (lila prickad linje).

Källa: Kolada och Skolverkets databas Siris.

En djupare analys har visat att skolorna har haft sjunkande resultat i olika ämnen och av olika anledningar, trots det goda arbete som utförs. Samtliga rektorer kan ge en individuell beskrivning av de elever som inte nådde gymnasiebehörighet på individnivå. De känner till varför dessa elever inte nådde ända fram trots att de i undervisningen har fått stöd och anpassningar i olika former, samt att samarbete funnits med t ex barn- och ungdomspsykiatrin. Ett par rektorer signalerar om att de i dagsläget inte har de resurser som krävs för att hitta vägar fram för alla elever att orka vara närvarande och arbeta i skolan.

Tabellen nedan visar procentandelar elever som är behöriga till att söka till gymnasiets yrkesprogram per skola (eller skolområde). Om det är max fyra elever som är obehöriga visas procentandelen som ~100. Tänk på att procentandelarna svänger olika mycket beroende på att skolorna är olika stora.

⁴ Som gymnasiebehörighet räknas behörighet till yrkesprogram vilket kräver lägst betyget E i åtta ämnen: matematik, svenska/svenska som andraspråk och engelska, samt i fem ytterligare ämnen.

⁵ Som nyanländ räknas en elev som varit bosatt utomlands och gått i svensk grundskola i högst fyra år.

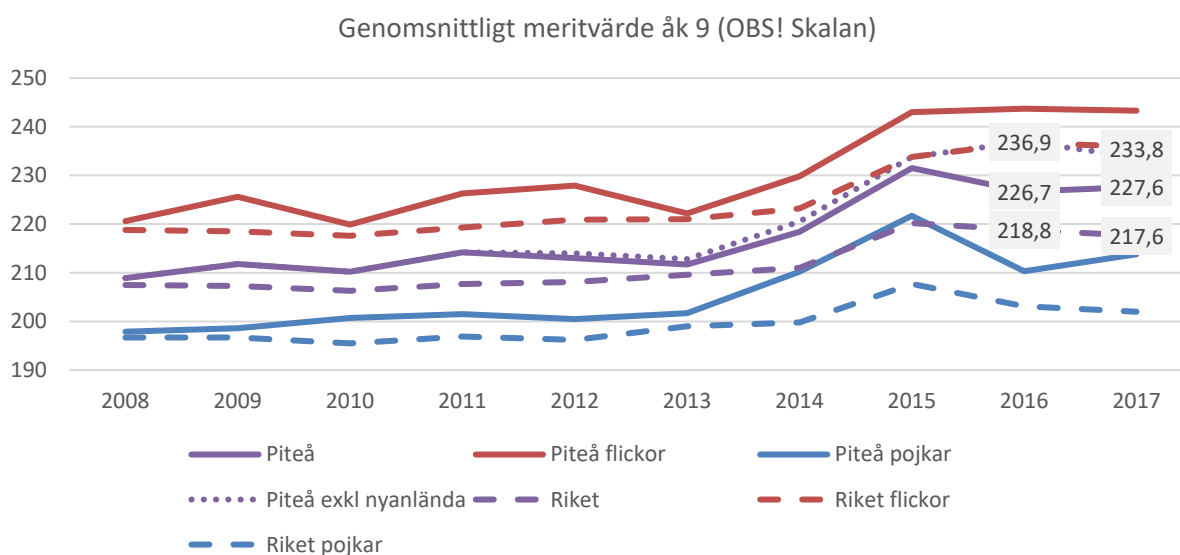
Område, enhet (elevantal 2017) /läsår	10/11	11/12	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17
Piteå kommun							
Samtliga åk 9 (483 elever)	95,5	95,6	92,8	95,3	94,3	92,4	88,8
<i>exkl nyanlända/okänd bakgrund</i>	95,5	96,4	94,9	96,9	95,5	97,3	91,8
Centrala Piteå							
Christinaskolan (101 elever)	95,7	95,2	~100	~100	~100	~100	94,1
<i>exkl nyanlända/okänd bakgrund</i>	95,7	95,2	~100	~100	~100	~100	94,1
Hortlax/Bergsviken							
Hortlax skola (120 elever)	~100	~100	~100	~100	~100	100	93,3
<i>exkl nyanlända/okänd bakgrund</i>	~100	~100	~100	~100	~100	100	95,7
Pitholm/Munksund							
Pitholmsskolan (70 elever)	~100	~100	91,9	~100	~100	94,4	88,6
<i>exkl nyanlända/okänd bakgrund</i>	~100	~100	~100	~100	~100	~100	89,7
Norrfjärden							
Porsnässkolan (77 elever)	88,3	~100	81,6	90,9	90,7	~100	90,9
<i>exkl nyanlända/okänd bakgrund</i>	88,3	~100	83,3	~100	~100	~100	93,3
Infjärden							
Sjulnässkolan (52 elever)	~100	100	~100	~100	100	~100	84,6
<i>exkl nyanlända/okänd bakgrund</i>	~100	100	~100	~100	100	~100	89,8
Öjebyn							
Solanderskolan (61 elever)	~100	85,7	~100	~100	83,9	69,3	72,1
<i>exkl nyanlända/okänd bakgrund</i>	~100	87,5	~100	~100	86,5	88,1	81,1

Källa: Skolverkets databas Siris.

Tabellen visar att resultaten skiljer sig åt mellan olika skolor. Det är högst sannolikt att de tidigare nämnda framgångsfaktorerna för grundskolan i Piteå framträder i varierande grad hos olika lärare och på olika skolor (för det vore märkligt om alla arbetade precis likadant), men det är inget som är tydligt kartlagt av förvaltningen till dags dato.

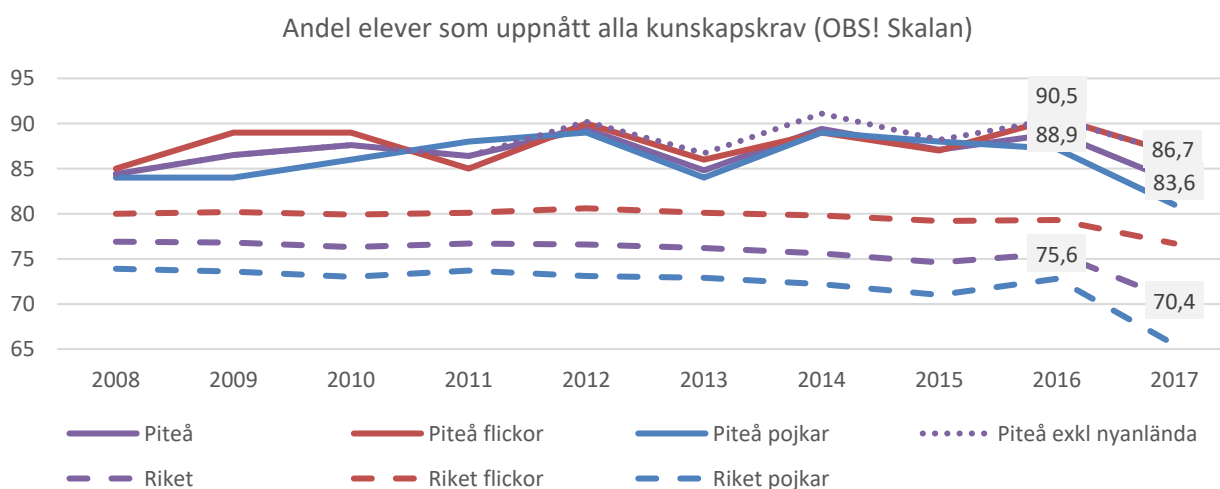
Skolområdena har också delvis olika sociokulturella förutsättningar. Elever som börjar åk 7 har ofta med sig dem hela vägen från förskolan. Inom vissa områden finns en god studiekultur, förhållandevis få socialt utsatta familjer och ett stort engagemang från föräldrarna trots att de flesta inte har en akademisk bakgrund. Andra områden utmanas av en större andel elever med hemförhållanden där skola inte ses som viktigt och en mycket låg motivation till skolarbetet, eller en relativt stor andel nyanlända elever. Internationell forskning via PIRLS, PISA och TIMSS kan bekräfta att resursstarka hem har resursstarka elever - och tvärtom.

Det genomsnittliga meritvärdet i åk 9 har stigit något om nyanlända elever tas med i underlaget. Troligen beror det på att det var fler nyanlända i grundskolan förra året vilket drog ner det genomsnittliga värdet. Om nyanlända inte räknas med har dock det genomsnittliga meritvärdet sjunkit. (Uppgången mellan 2014 och 2015 beror på att eleverna då fick räkna med 17 ämnen istället för 16.)

Källa: Skolverkets databas Siris.

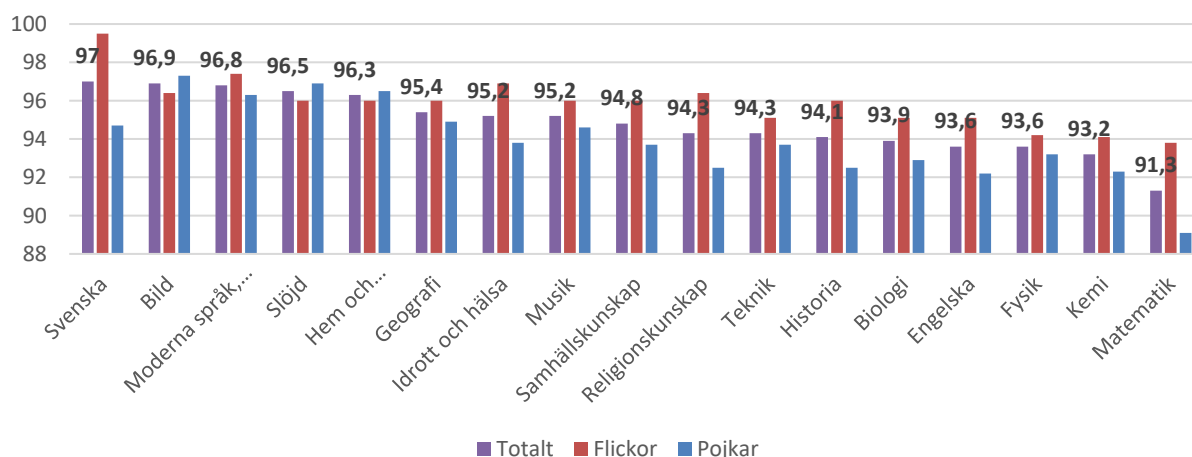
Andelen elever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen sjunker. Det är ett faktum oavsett om nyanlända elever räknas med eller inte.

Källa: Skolverkets databas Siris.

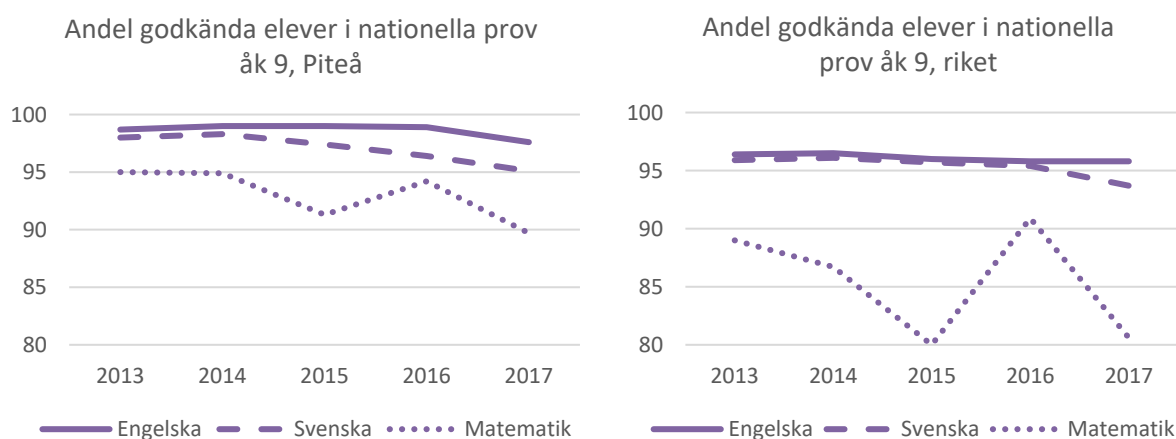
Det är matematiken, NO-ämnena och engelskan som flest elever har problem med, särskilt pojkar. Det gäller även nationellt sett. I dagsläget kan det konstateras att projektet *Matte i Piteå* som pågick under 2012-2016 i förskolor, skolor och fritidshem inte hittills kunnat öka andelen elever som klarar kunskapskraven i matematik i årskurs 9.

Andel elever (%) som uppnått kunskapskraven, per ämne och kön 2017

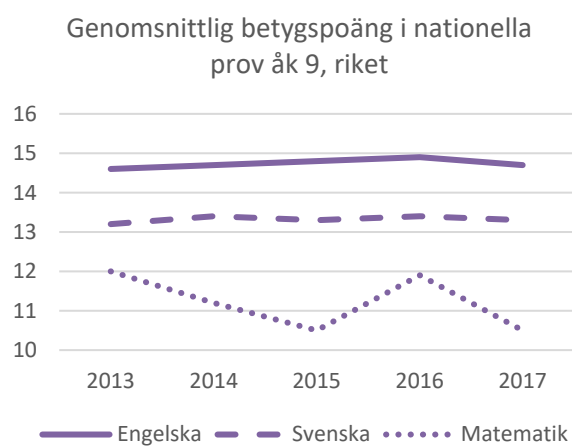
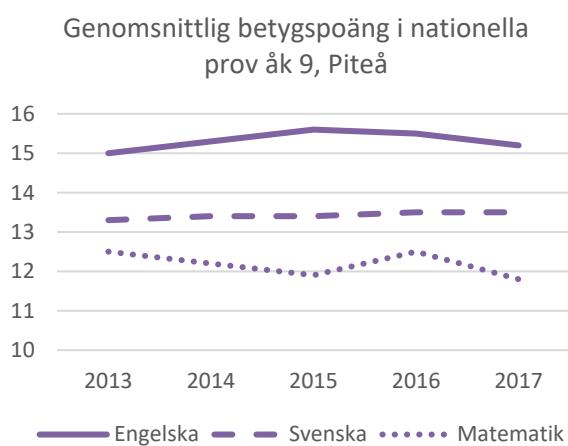
Källa: Skolverkets databas Siris.

Andelen elever som blir godkända i nationella prov sjunker något. (Men det är svårt att göra en jämförelse av resultaten över tid, då provinnehållet varierar i främst matematik.) Oftast är fler tjejer än killar godkända. Det är också känt sedan länge att tjejer har högre slutbetyg än killar i hela riket och Piteå är inget undantag. Tjejer i årskurs 9 får också oftare än killar högre slutbetyg i svenska, engelska och matematik än sitt nationella provbetyg i samma ämnen, framför allt i svenska. Piteås könsskillnader är större än rikets.⁶

Källa: Skolverkets databas Siris.

⁶ Detta baseras på siffror för 2015/2016. Relationen mellan nationella prov och slutbetyg årskurs 9 för läsåret 2016/17 uppdateras under januari 2018.

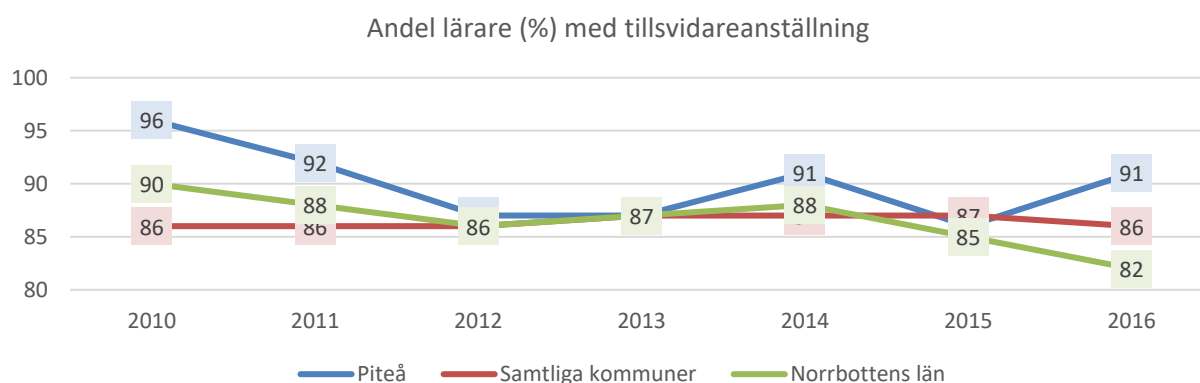
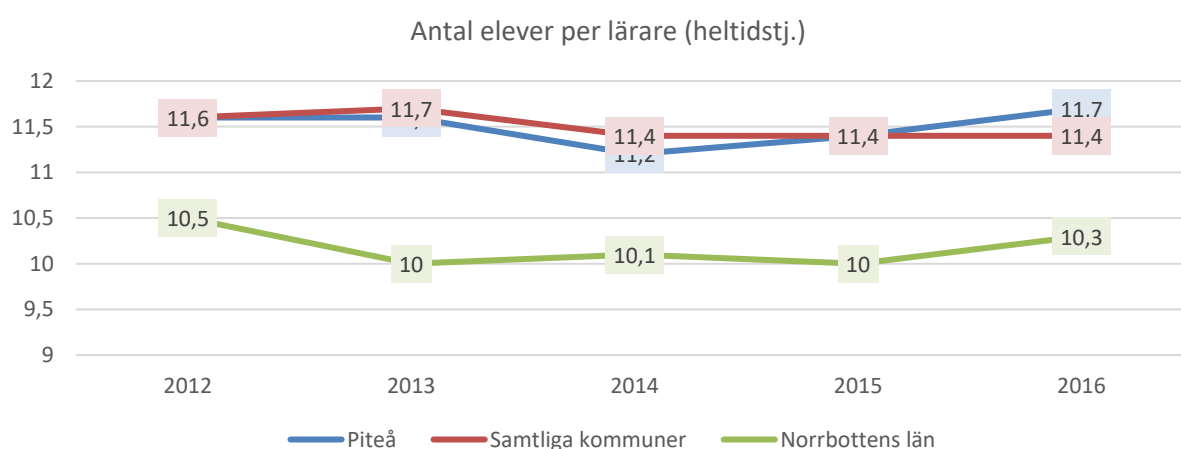
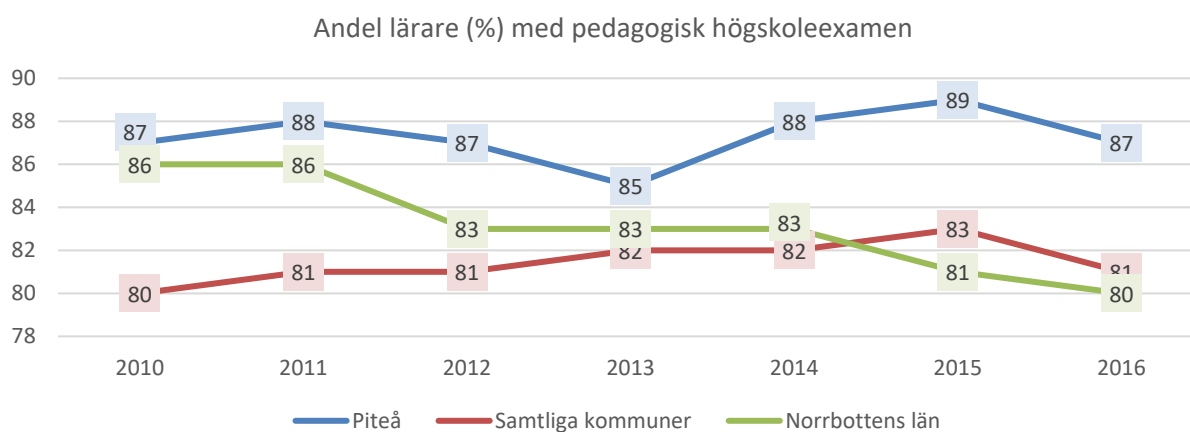

Källa: Skolverkets databas Siris.

Gymnasieskolan

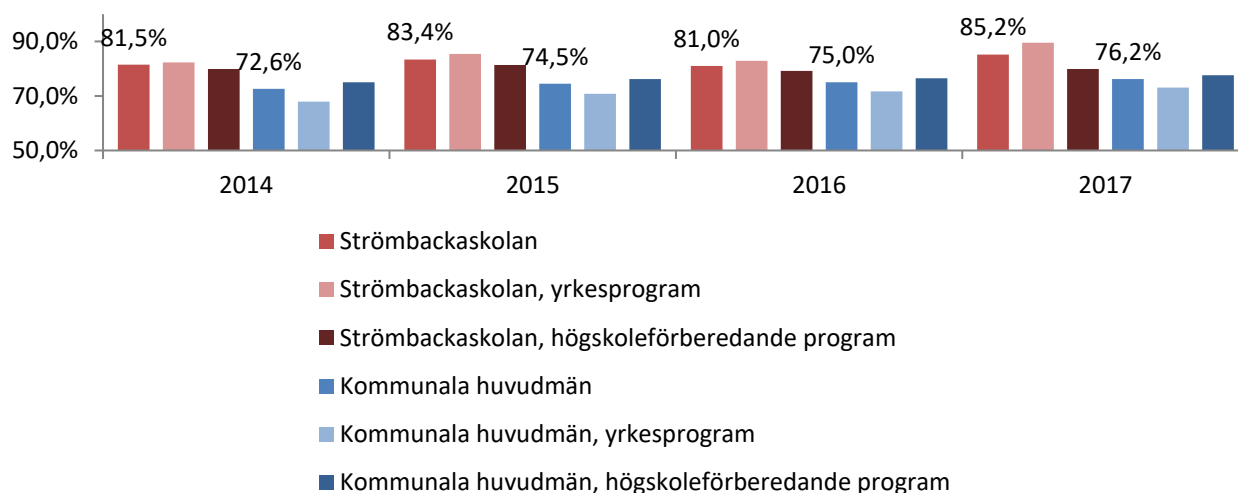
Här redovisas kunskapsuppföljningen för Strömbäckaskolan. Då Grans Naturbruksgymnasium ingår i kommunal regi från och med läsåret 2017/2018 kommer en uppföljning av skolans resultat i nästa års kvalitetsrapport kring *Utbildning, arbete och näringsliv*.

Strömbäckaskolan har en relativt stor andel lärare med pedagogisk högskoleexamen och tillsvidareanställning.

Källa: Skolverkets databas Jämförelsetal

Examen inom tre år

Procentandel gymnasieelever på nationella program med examen/studiebevis inom tre år.

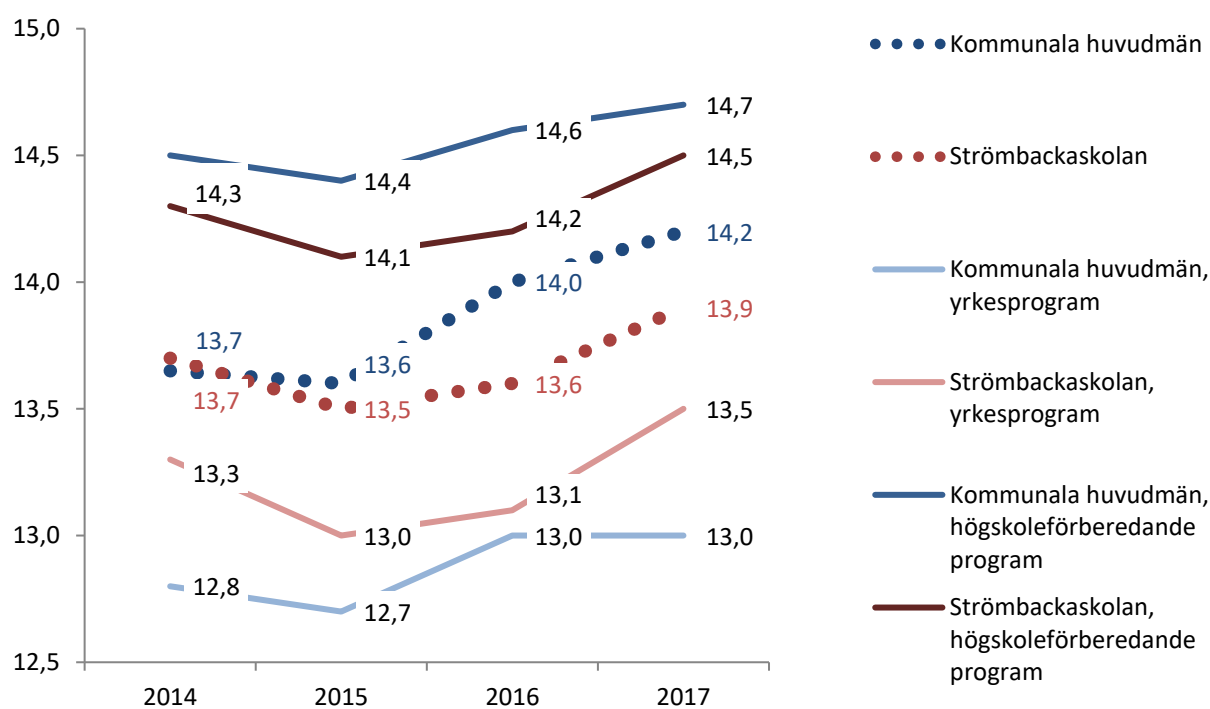
Källa: Siris

Tre år är den förväntade studietiden en elev behöver för att få en examen. 85,2 procent av eleverna har fullföljt sin utbildning inom tre år vid de nationella programmen på Strömbackaskolans nationella program (alla program utom Introduktionsprogrammen, IM). Motsvarande siffra för alla kommunala huvudmän är 76,2 procent. Bland elever på yrkesprogrammen är andelen 89,5 procent och på de högskoleförberedande programmen 79,9 procent. Det finns alltså en glädjande trend bland eleverna på yrkesprogrammen medan de högskoleförberedande programmen håller en jämn nivå de senaste åren. En oro finns dock för att frånvaro i form av psykisk ohälsa samt drogbruk kan innebära att elever riskerar att inte uppnå gymnasieexamen. Under hösten 2018 kommer en uppföljning av elevnärvaron, som kommer att presenteras för Barn- och utbildningsnämnden tillsammans med en analys i kvalitetsrapporten *Barn och unga* i november.

Genomsnittlig betygspoäng

Nedanstående diagram visar genomsnittlig betygspoäng och jämför Strömbackaskolan (röda linjer) med den genomsnittliga kommunala gymnasieskolan (blå linjer). I jämförelsen ingår endast de nationella program som finns redovisade i statistik för Strömbackaskolan.

Strömbackaskolans avgångselever har en något lägre genomsnittlig betygspoäng än genomsnittet bland alla rikets kommunala huvudmän. Yrkesprogrammen har däremot ett något högre resultat än riksgenomsnittet. Det kan förklaras av att många elever söker in på de yrkesförberedande programmen. De som har högst meritvärden från grundskolan kommer in och det ökar sannolikheten för att de får goda studieresultat även på gymnasieskolan.

Genomsnittlig betygspoäng på nationella program 2014-2017.

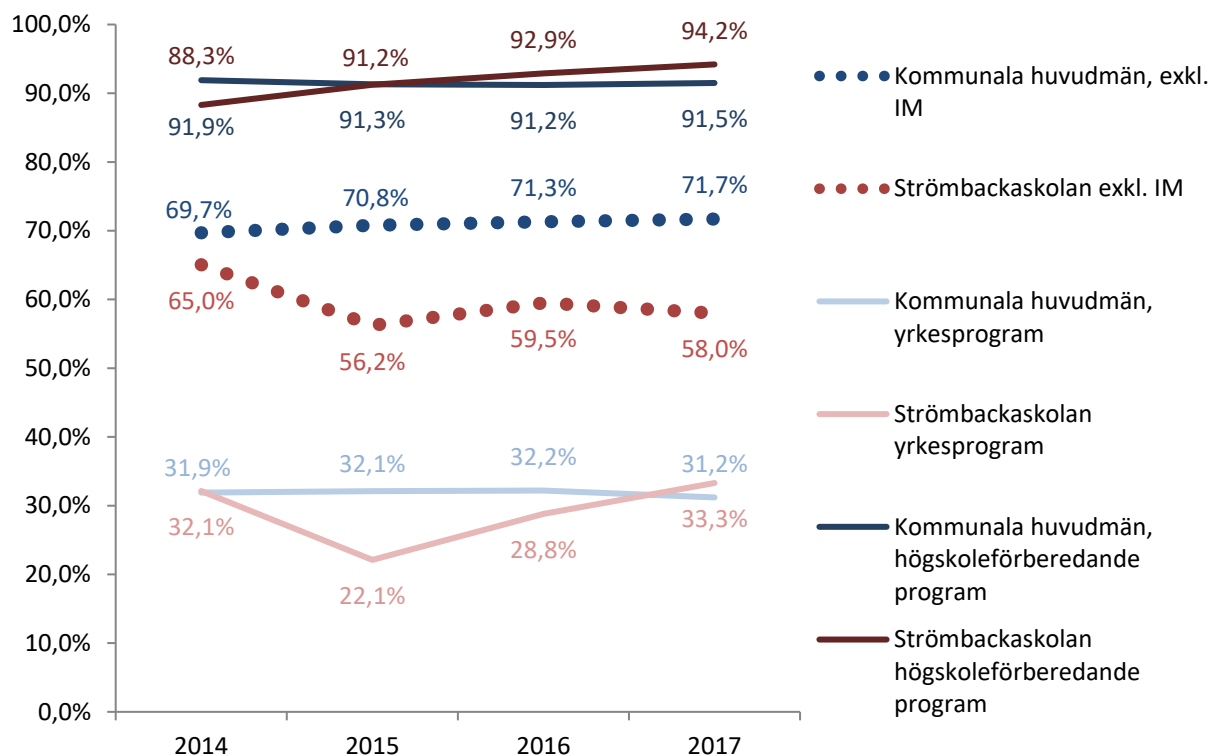
Källa: Siris

För att öka lärarnas kompetens och likvärdigheten, när det gäller tolkning av kursmål och kunskapskrav, lägger Strömbackaskolans lärare och rektorer stor vikt vid kollegialt lärande gällande betyg och bedömning. Många lärare arbetar med formativ bedömning för att elevernas lärande ska bli synligt och begripligt. Eleverna får vid sina elevstyrda utvecklingssamtal, utvecklingsråd för att skapa motivation och förståelse för hur de kan ta sig framåt och upp till nästa steg i betygshierarkin. Med stöd av digitaliseringen, arbetar lärare och rektorer för att utveckla lärandet så att det gynnar elevernas resultatutveckling.

Grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier

För att bli behörig sökande till universitet eller högskola krävs en grundläggande behörighet. De elever som får en examen från ett högskoleförberedande program har i och med denna också uppnått grundläggande behörighet. Detta gäller inte för de elever som har fått en yrkesexamen, men möjligheten finns för yrkes elever att läsa in kurser som krävs för en grundläggande behörighet.

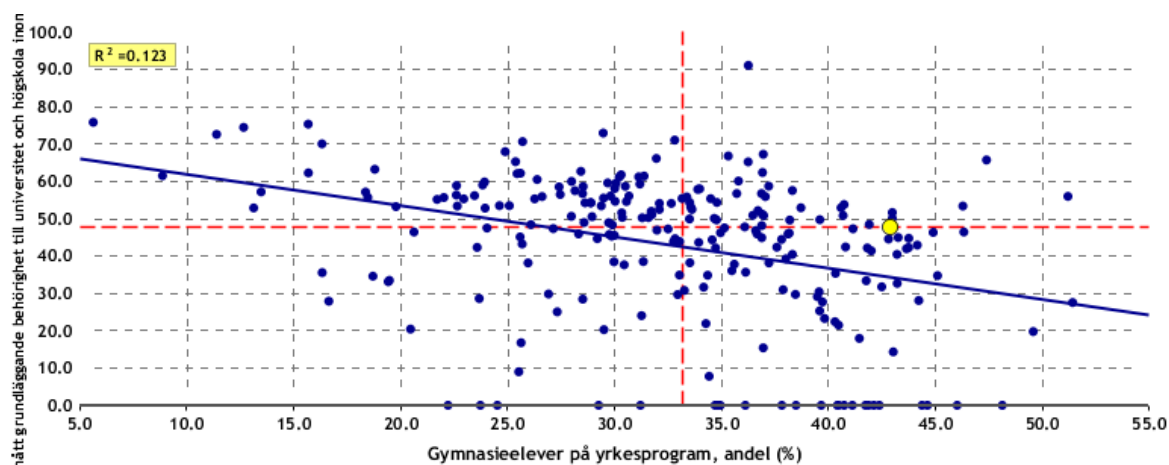
I diagrammet kan man se att eleverna vid de högskoleförberedande programmen vid Strömbackaskolan har ett högre värde i jämförelse med andra kommunala huvudmän. Även yrkesprogrammen ligger högre än andra kommunala skolor om man inte räknar med elever som går introduktionsprogram. Att Strömbackaskolan har en stor andel elever på yrkesprogram, påverkar den totala jämförelsen.

Procentandel avgångselever som är behöriga till universitet eller högskola 2016-2017.

Källa: Skolverkets databas Siris

I spridningsdiagrammet nedan från 2016, kan man se att andelen elever på yrkesprogram påverkar andelen elever med grundläggande behörighet. Strömbacka utgör den gula pricken i diagrammet och man kan se att om man väger in faktorn andel elever på yrkesprogram, så har Strömbackaskolan goda resultat i en nationell jämförelse. På Strömbacka ges elever på yrkesprogram möjlighet att göra val som innebär att de kan uppnå en grundläggande behörighet. Detta står i konkurrens med branschens behov av fördjupningskompetens, som många elever istället föredrar när de gör sina val. Strömbackaskolan har valt att inte styra det individuella valet eller de valbara kurserna så att den grundläggande behörigheten närapå blir tvingande för eleverna, något som förekommer i andra gymnasieskolor. Det handlar alltså om ett vägval, om vi ska möjliggöra en bredare yrkeskunskap och tillgodose branschens önskemål, eller prioritera elevernas möjlighet att välja en mer teoretisk bana efter gymnasiet.

Källa: Kolada.

Nationella provresultat

Att göra en analys på övergripande nivå när det gäller nationella prov är mycket svårt och trubbigt. Det finns olikheter mellan olika ämnen och det råder stora variationer mellan klasser och grupper. Det förs internt en diskussion kring värdet med att jämföra dessa två element, nationellt provresultat och kursresultat, eftersom alla kunskapskrav inte mäts vid nationella prov. Till exempel i engelska förekommer det väldigt lite kritisk granskning i nationella provsammanhang där det mest handlar om att summera/förstå detaljer. Lärarna anger att man vid de nationella proven har ett mycket underligt fokus vad gäller interaktion och kommunikation där elevernas förmåga att fylla i ett exakt ord i en lucka prioriteras framför att visa att man kan förstå ett innehåll och ha strategier att uttrycka sig på alternativa sätt (vilket ju är definitionen av både kommunikativa strategier och interaktion). Då det också handlar om en enda uppgift kan man inte dra en slutsats och basera slutbetyget utifrån endast exemplet på provet.

Lärarna i engelska vid Strömbackaskolan för en dialog med Skolverket och Skolinspektionen kring dessa frågor, och kring nationella provets status och betydelse för kursbetyget. De är skeptiska till uppföljning som fokuserar på att följa korrelationen i betyg mellan nationella provresultat och kursbetyg.

Generellt kan man säga att det inte är ovanligt, även om man jämför med andra skolor, att antalet elever som får lägre kursbetyg i förhållande till betyg vid nationella prov är fler, än de som får högre kursbetyg i förhållande till betyget i nationella prov.

När det gäller kurserna i matematik, så gäller samma situation som i engelska. Det varierar mellan olika program och klasser och man måste in på en detaljnivå, för att förstå vad skillnaderna beror på. Vissa program har en god korrelation, och betyget vid nationella prov överensstämmer med kursbetyget, medan man i andra klasser har sämre överensstämmelse. På grupper som har få elever, t ex i matematik 3, så kan variationerna mellan åren bli större. För eleverna är det generellt

sett lättare att lyckas i prov som prövar delmål, än i ett nationellt prov som spänner över ett bredare kunskapsfält.

Lärare i svenska framhåller att kursbetygen grundar sig på en bedömning av förmågor som baserar sig på ett rikt underlag vilket ger en rättvisare bild av verkligheten. Därför borde rimligtvis kursbetyg och betyg i nationella prov, till viss del kunna skilja sig åt.

Grad av måluppfyllelse

Graden av måluppfyllelse bedöms enligt följande skala: 1) Målet ej uppfyllt, 2) Målet delvis uppfyllt, 3) Målet uppfyllt i hög grad samt 4) Målet helt uppfyllt.

När vi analyserar temat *Utbildning, arbete och näringsliv* utifrån Piteå kommuns övergripande mål, och då endast väger in de faktorer och det underlag som presenteras i denna rapport finner vi följande grad av måluppfyllelse:

Mål	Grad av måluppfyllelse	Kommentar
Kommunal förskola och skola ska vara ett attraktivt val (nämndsmål)	4	
Alla elever uppnår minst kunskapsmålen för varje ämne (nämndsmål)	3	
Piteå ska erbjuda goda förutsättningar för ett livslångt lärande (övergripande mål)	4	
Piteå ska år 2020 ha 43 000 invånare, och till 2030 46 000 invånare (övergripande mål)	3	

Ledningsgruppens rekommendationer

Utifrån ovanstående redogörelse och analys rekommenderar förvaltningens ledningsgrupp att följande åtgärder genomförs:

- Sambedömning i nationella prov i svenska åk 3 genomförs ytterligare ett år för att följa utvecklingen på kommunnivå respektive enhetsnivå. Kommunövergripande läs- och skrivutvecklare ansvarar för uppföljningen.
Återrapporteras till Barn- och utbildningsnämnden i kvalitetsrapporten Utbildning, arbete och näringsliv 2017/2018.
- Kommunövergripande matematikutvecklare får i uppdrag att redovisa vilka åtgärder som vidtagits i grundskolorna för att förbättra resultaten i matematik för åk 6.
Återrapporteras till Barn- och utbildningsnämnden senast den 24 augusti.
- Rektorererna för Pitholmsskolan, Sjulnässkolan och Solanderskolan får i uppdrag att redovisa vilka åtgärder som vidtagits för att öka andelen elever som blir behöriga till gymnasieskolan.
Återrapporteras till Barn- och utbildningsnämnden senast den 24 augusti.

Piteå 2018-02-15

Malin Westling
Förvaltningschef